

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref
13/2067

Vår ref
13/867-

Dato
20.11.2013

Trondheim kommune - Innsigelse til kommuneplanens arealdel 2012- 2024

Vi viser til brev av 01.11.2013 fra Miljøverndepartementet og til vår tidligere uttalelse i denne saken datert 19.08.2013.

På bakgrunn av regjeringsskiftet ønsker Landbruks- og matdepartementet (LMD) å avgi ny uttalelse i saken.

Konklusjon: Landbruks- og matdepartementet (LMD) anbefaler at innsigelsene fra fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA) begrunnet i vern av dyrket mark ikke tas til følge. Vi har etter en ny vurdering av denne spesielle saken kommet til at pressituasjonen og boligbehovet i Trondheim tilsier at kommunens ønske om å legge til rette for tomtereserver bør støttes, selv om dette innebærer omdisponering av verdifull dyrket mark. LMD anbefaler at kommunen legger vekt på å utnytte potensialet for utbygging, fortetting og transformasjon i allerede omdisponerte områder før nye områder tas i bruk.

Trondheim kommune har gjennom denne rulleringen av kommuneplanen fått godkjent 2800 daa nytt utbyggingsareal, hvorav 1100 daa dyrka jord. Det gjenstår uavklarte innsigelser på til sammen 1050 daa, fordelt på 8 delområder. Av dette utgjør fulldyrka jord ca 880 daa. Alle områdene er i gjeldende byutviklingsstrategi lagt ut som D-områder som skal ha langsiktig vern. Fylkesmannens landbruksavdeling, fylkesmannens miljøvernnavdeling, Riksantikvaren og Malvik kommune har innsigelse til planen.

Trondheim kommunes tilleggsforslag om omdisponering er begrunnet i et ønske om

tomtereserver da kommunen mener det er usikkert om og når allerede omdisponerte arealer blir bygd ut.

Vurdering:

I denne saken må ulike samfunnsinteresser veies mot hverandre. Det sentrale blir kommunens behov for tomtreserver veid opp mot viktigheten av å bevare god matjord for framtidig produksjon (beredskap).

De omstridte arealene (8 delområder) består i hovedsak av svært god matjord. Delområdene er enten store jorder i seg selv (Rotvoll, Charlottenlund og Folldal), og/eller de utgjør deler av store sammenhengende jordbruksområder, noe som er en faktor for å kunne drive effektivt. Dette tilsier å støtte innsigelsene.

Ved å akseptere omdisponering i Trondheim i strid med *Interkommunal arealplan for Trondheimsregionen (IKAP)* som 10 kommuner har sluttet opp om, kan en risikere å undergrave denne type samarbeid. *IKAP* skal revideres med det første. Det samme gjelder *Kommuneplanmelding om langsiktig byutviklingsstrategi og jordvern* fra 2005. At disse dokumentene nå skal revideres, tilsier å avvente resultatet av disse prosessene, og støtte innsigelsene i denne omgang.

På den annen side har Trondheim kommune sterk befolkningsvekst og stort boligbehov. Kommunen ønsker å ha store tomtreserver i planen fordi det er usikkert om og når områdene blir bygd ut. Kommunen har over tid arbeidet bra med fortetting og transformasjon. Nye boligområder i Trondheim kommune må sannsynligvis uansett komme på dyrka mark eller i markaoråder på lang sikt. Utbygging av de omstridte områdene bygger opp om et mål om fortetting og videreutvikling av eksisterende boligbebyggelse.

Politisk plattform for den nye regjeringen av 07.10.2013 uttrykker et ønske om å legge til rette for *kostnadseffektiv matproduksjon* (s.32), *høyest mulig selvforsyning av mat av beredskapshensyn* (s.33) samt å *ta vare på god matjord, men balansere jordvernet mot storsamfunnets behov* (s.33). Samtidig vil Regjeringen legge best mulig til rette for økt boligbygging, og særlig *”stimulere til utbygging rundt sentrale kollektivknutepunkt i byer og tettsteder og mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med færre arealkonflikter”* (s.48).

I denne saken står vi overfor en særlig vanskelig avveining i og med at store deler av de områdene som ønskes omdisponert har potensial for matkornproduksjon. Arealene som ønskes omdisponert består til dels av store jorder som utgjør deler av større sammenhengende landbruksarealer. Samtidig er Trondheim en by med svært sterk befolkningsøkning og press på boligmarkedet. I tillegg er situasjonen den at Fylkesmannen i sitt oversendelsesbrev til Miljøverndepartementet av 22.05.2013 anbefaler at ingen av innsigelsene fra sine fagavdelinger støttes.

LMD vurderer det derfor slik at dette er en spesielt utfordrende sak. Etter en samlet vurdering er vi kommet til at vi i dette tilfellet ikke vil anbefale at innsigelsene fra fylkesmannens

landbruksavdeling tas til følge. LMD vektlegger at Trondheim er en by med stort press på boligmarkedet, og at utvikling av byen og utbygging på lang sikt uansett vil være vanskelig å få til uten omdisponering av matkornarealer.

Konklusjon:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) anbefaler at innsigelsene fra fylkesmannens landbruksavdeling (FMLA) begrunnet i vern av dyrket mark ikke tas til følge. Vi har etter en ny vurdering av denne spesielle saken kommet til at pressituasjonen og boligbehovet i Trondheim tilsier at kommunens ønske om å legge til rette for tomtereserver bør støttes, selv om dette innebærer omdisponering av verdifull dyrket mark. LMD anbefaler at kommunen legger vekt på å utnytte potensialet for utbygging, fortetting og transformasjon i allerede omdisponerte områder før nye områder tas i bruk.

Med hilsen

Geir Dalholt (e.f.)
avdelingsdirektør

Brynhild Resell
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer